

Další extrémní výzva V DIVOKÉ PATAGONII

TAHLE AKCE SE EXTRÉMY JEN HEMŽÍ. NEJLÉPE JEJ ASI VYSKYTUJE PODTITUL „LAST WILD RACE“, TEDY ZÁVOD V POSLEDNÍ DIVOČINĚ. WILD – DIVOČINA, DIVOKÝ... TO JE PŘESNĚ TO, CO CHARAKTERIZUJE PATAGONIAN EXPEDITION RACE, PODNIK, JEHOŽ JSEM SE ZÚČASTNIL V LETOŠNÍM ROCE.

PAVEL PALONCÝ

Přes šest stovek kilometrů a devět a půl dne v neobydlené a místy také neprozkoumané patagonské divočině. Během, na kole, na kajaku. Pravidla jsou jednoduchá. Vyhrává tým, který tuto trať překoná bez cizí pomoci v nejkratším čase.

Už nácvik záchranných technik z kajaku v Magalhaesově průlivu za přítomnosti okounějících sviňuch a všudypřítomný velmi silný západní vítr naznačuje, že máme co do činění s divokými živly. Startujeme zrána na kole, doprovázeni monumentální

kulisou pohoří Torres del Paine.

Jedeme v čele druhé skupinky týmů. Ve větru stoupáme po prudkých cestách vzhůru, kondori nám krouží nad hlavou, žulové věže Torres za námi, nádhera. V podobném duchu se nese celý závod – náročná trať v úchvatné krajině.

Najednou se proti nám blíží šedá hradba. Vítr náhle sílí, drobné kamínky se zarývají do kůže, vítr nás sráží z kola na zem, stačíme si jen zakrýt obličej, jak nás vítr vleče po zemi. Stačím jen zahlédnout, jak moje kolo letí vzduchem! Po pár vteřinách je po všem, kolo najdu patnáct metrů opodál a za mnou

ADVENTURE RACE

Dobrodružný Adventure závod čtyřčlenných týmů povinně obou pohlaví. Doporučená délka závodu od 100 do 1000 km. Závod musí být vícedenní non-stop (alespoň 3 dny a noci) a musí obsahovat alespoň tři ze základních sportovních disciplín:

- kolo (silniční, MTB, trial, cyklokros...)
- běh/trek (běh do kopce, silniční, kros, orientační, trekking, rogaining, in-line...)
- voda (kanoistika, raft, plavání, veslování, potápění, surf, mořský kajak...)
- horolezectví (horolezectví, sportovní lezení, bouldering, lezení na stěně, VHT, skialpinismus, vysokohorské a expediční lezení, skalní a lezecké dovednostní aktivity...)
- ski (běh na lyžích, skialpinismus, zimní trek, biatlon, snowboard, bruslení...)
- dovednostní disciplíny

Příliv je tady. Místo běhu po suchu se brodíme ve fjordu – po kolena ve vodě.

těžké batohy, mapa o prostupnosti terénu nic neříká. Nezobrazuje vegetaci, cesta tam žádná není a navíc přichází tma.

Navigace však vypadá jasně – na první kontrolu je to 16 km širokým údolím proti proudu řeky až k jezeru s ledovcem. Místy běžíme krásnou otevřenou krajinou a chvíli nato se ploužíme ve stoupání do svahu a v buši. Jeden tým dokonce raději místo „běhu“ použije nafukovací karimatky a pluje v mrazivém oceánu. „Proč se trápit vyčerpávajícím během, když je možné plout?“ okomentoval to Jason, z našeho týmu.

Místy běžíme po břehu fjordu a za chvíli už se během brodíme ve fjordu – po kolena ve vodě. To když nás zastihne příliv a hladina stoupne. Stále však je výhodnější běžet vodou než buší.

Za tyto drsné podmínky nám jsou odměnou nádherné výhledy. Klestíme si to střídavě buší nad útesem a střídavě jezerem, do kterého ústí ledovec. Na hladině plavou namodralé kry. To vše ve výšce asi sto metrů nad mořem.

Na kochání ale není čas. Pro každou kontrolu je určen časový limit, a ten je třeba stihnout, jinak tým končí. Někdy (skoro vždy) je třeba improvizovat kvůli měnícím se přírodním podmínkám.

Vládnu tu živly a příroda si s námi dělá, co chce. Vysvitne slunce a paříme se, jaká je kolem vlhkost. Přijdou mraky, a vidíme jen na pár metrů před sebe. Foukne vítr, a nejsme schopni pohybu a satelitní telefony, jediné spojení s civilizací, přestávají fungovat. Začne pršet – a ve fjordech na západní straně Patagonie prší prakticky pořád – zvedne se hladina řek a některé týmy zachraňuje vrtulník.

Ten závod je prostě šílený. V místech, kde nikdo nežije, kde jediné spojení je

se valí další tři týmy v oblaku prachu.

Sčítáme ztráty – odřeniny, modřiny, nic zásadního. Za vydatné týmové spolupráce všech členů dorážíme po několika hodinách do depa u Hosteria Gray.

Živly opět zasahují, závod je pro silný vítr přerušen. Dochází ke zkrácení kajakové etapy o část na jezeře mezi krami a nasedáme tak do „seakajaků“. Ledovcová Río Paine teče hodně rychle a pravděpodobně na ní absolvuji nejrychlejší kajakovou etapu v životě – 48 kilometrů v čase pod čtyři hodiny i s povinným přenášením přejeří. Opět se nám naskytá úchvatný pohled na skalní pilíře Torres del Paine. Předjíždíme několik týmů a vracíme se do závodu. Dorážíme z depa a přezbrojujeme na první 72 km dlouhou běžecko-trekovou etapu.

„Uvidíme, jak moc to bude běžecké a jak moc trekové,“ přemítáme. Máme s sebou dost povinného vybavení, na běh poměrně

PAVEL PALONCÝ

Je mu 26 let, bydlí v Šumperku. Absolvoval obor Fyzika povrchů a ionizovaných prostředí na Matematicko-fyzikální fakultě UK. Teď podstupuje doktorandské studium na katedře meteorologie a ochrany prostředí. Živí se jako překladatel z a do angličtiny, fotí, píše články. Jezdí po závodech Adventure po celém světě.

JEHO DIÁŘ

ABSOLVOVANÉ BĚHY A ADVENTURE ZÁVODY

- **Bergson Winter Challenge 2006** – světový pohár v Adventure Race.
- **Zimní závod v extrémních podmínkách** na polské straně Krkonoš v -20°C (118 hodin)
- **Pět beskydských vrcholů 2008** – 130 km běhu podle mapy po vrcholech Beskyd ve dvojici se Zdeňkem Štěpánkem z týmu Veselí bratři Sanasport
- **Santiago 2009 Trail Running** – poutní cesta do španělského Santiagu de Compostela, s parťákem Zdeňkem Štěpánkem – 10 dní – 840 km
- **Wenger Patagonian Expedition Race** – Chile 2011 – 9 dní – 600 km
- **EcomotionPro 2011** – světový pohár v Adventure Race – Brazílie 2011 – po stopách objevitele Brazílie (Angela Cabrala) – přes 600 km za 5 dní během, na kole, na lodi i na koni
- **Baise Outdoor Quest** (duben 2011 – 3 dny – 200 km), **Wulong Mountain Quest** (září 2011 – 3 dny – 230 km) a **Jordon Cross-Country Desert Race** (září 2011 – 2 etapy po 30 km) – vše Čína.

FOTO: PAVEL PALONCÝ

Náherna. Startujeme pod kulisami věží Torres del Paine.

Neuvěřitelné. V národním parku Torres del Paine na mě čeká několikahodinové setkání s pumou.

satelitní telefon a dopravit se tam dá jen vrtulníkem, nebo za dobrých podmínek osm hodin plout lodí, někdo uspořádá závod.

Přesto se najdou týmy, které se jej rády zúčastní. Devět dní se trmácí územím nikoho, v bašii, v bažině. Téměř nespí, v těžkých podmínkách se snaží běžet s batohem

na zádech, přes řeky, přes kopce, ve dne v noci. A přesto má navrch místní krajina.

Výsledek snažení? Nejrychlejší tým dosahuje v běžecké etapě naprosto „neběžecké“ rychlosti 1,5 km/hod.! A my ještě pomaleji... To neznamená, že bychom si vykračovali jako na špacír, ale v některých úsecích, obzvláště když hledáme způsob,

„kudy se dostaneme přes tento útes“ nebo „jak přeplavíme tuto ledovcovou řeku“ naše rychlost klesá k nule. V místech, kde se jen trochu dá běžet, se to snažíme „narvat“.

Bohužel nejsme dost rychlí, a když pořadatel náhle mění přístup ohledně stop časů, nestíháme, stejně jako sedm dalších týmů, včas dorazit na kontrolu číslo šest,

OD ŽIVOTNÍHO STEREOTYPU UTÍKÁM ZA SVOBODOU A DOBRODRUŽSTVÍM

Před stereotypem pracovního života v kanceláři dává přednost cestování, nejistotě života v exotické cizině a extrémním vytrvaleckým závodům v divočině. Pavel Paloncý, 26letý chlapík ze Šumperka, nemá respekt k autoritám.

Proč sis zvolil tento životní styl?

Nikdy jsem neměl moc respektu k zavedeným autoritám a tradicím a neměl jsem tendence dělat něco jen proto „že se to tak dělá“ nebo že se to ode mě čeká. Nikdy jsem se nesžil s představou pravidelnosti. Už od gymnázia mě strašilo, že bych měl s železnou pravidelností chodit od pondělí do pátku někam do kanclu. Věděl jsem, že chci dělat něco, co nebude svázané touto ubíjející pravidelností a stejností a šel si za tím.

V čem se liší od jiných, „obyčejných“?

Každý závod je vlastně velmi zhuštěnou formou extrémně intenzivních zážitků. Je to něco jako patnáct celodenních výletů ve

FOTO: WENGER PATAGONIAN EXPEDITION RACE / SCOTT CLARK

třech dnech. Strašně mě baví závodit, podívat se do míst, kam bych se jinak jen těžko dostal. Velice rychle jsem poznal, že tohle je to, co chci. A ten pocit v cíli po té několikadenní dřině, to se nedá popsat.

Říkáš, že tě láká poznávat zajímavá místa. Po Patagonian Expedition Race jsi zůstal v Jižní Americe a podnikl vlastní cestu. Kam to bylo?

Přeplavil jsem se s kolem na trajektu na Oh-

Živel. Stačím jen zahlédnout, jak moje kolo letí vzduchem.

předposlední v běžecko-trekové části, a vypadáme tak ze závodu. Tím však nekončíme.

Díky jistému zmatku v logistice nakonec dorazíme na další dvě kontroly za 24 hodin. Cestou lodí zpět nabíráme na ostrově totálně vyhladovělý brazilský tým a pak kvůli nepříznivým počasím musíme přežít dva dny v divočině ve fjordu jen s tím, co máme s sebou na závod.

Zklamání je velké. „My jsme to přece nevzdali, jen nám nebylo umožněno pokračovat dále,“ divíme se pořád trpce. A tak jsme v Punta Arenas dříve, než jsme čekali a každý se s tím vyrovnáváme jinak. Kam bych se mohl vydat během dalších dvou měsíců? Jenže to si člověk plánuje a pak to dopadne úplně jinak...

Mezitím posledních šest týmů bojuje s nástrahami dlouhého treku a nikdo nevyhrává. Je evidentní, že limity nikdo nestihne. K tomu se přidává hustý déšť, některé ledovcové řeky jsou příliš rozvodněné a pořadatel se rozhoduje zbytek trekové etapy zrušit. Na poslední etapu (190 km na kole) se připojujeme a aspoň symbolicky tak dojíždíme do cíle.

Ve výsledcích jsme sice vedení na devátém místě, pro mě osobně je to ale „závod, který jsme nedokončili“, přestože plnou verzi nakonec nezvládl žádný tým. I tak mám však pocit, že jsem z něho dokázal vyžít maximum. ▲

Wenger Patagonian Expedition Race

- devítidenní expediční závod v chilské Patagonii
- 600 km v terénu během (trek), na horském kole, na mořském kajaku, na fixních lanech
- důležité dovednosti: navigace, stanovení strategie zdolávání trasy
- start v roce 2012 – 14. února
- web: www.patagonianexpeditionrace.com

FOTO: WENGER PATAGONIAN EXPEDITION RACE

ňovou zemi. Je úžasná. A taky opuštěná. Ať už se na ní pohybujete na kole, pěšky nebo autem, moc lidí za den nepotkáte, většinou ne více než jednoho. V severní, ploché části potkáte ale spoustu ovcí, přes cestu vám budou přebíhat lamy guanacos a kolem lítá nejrůznější ptactvo – od vrabců až po plameňáky. Když budete vědět kam jít, můžete potkat i tučňáky královské. Dostal jsem na něj tip, ale to byl popis asi takhle: „Po sedmdesáti kilometrech zahneš doprava a po chvíli zahneš k pobřeží. Tam jsou.“ Těch kilometrů nebylo 70, ale 105, ale křižovatka jen jedna, tak jsem je nakonec našel.

Máš nějaké další perličky z této cesty?

Je jich celá spousta. Když jsem vyrážel po návratu z Ohňové země na Cabo Froward, nejjihnější bod amerického kontinentu, Pato z hostelu mi radil: „Od konečné autobusu je to asi 35 km jedním směrem, pěkný výlet na tři dny.“ To netuší, co mám za lubem – na kole tam, doběhnout ke kříži Cabo Froward a zase zpět. Večer jsem tam, kochám se výhledem na moře a Darwinovo pohoří. Stmívá se, otáčím to a vyběhám zpět. A zjišťuju, že ta infor-

mace o třídním výletě má svoje opodstatnění. Není to daleko, ale je příliv. Řeky, co byly po cestě tam po kolena, jsou teď po krk, a ty, co byly po krk, prostě přeplovám, stejně tak i cesta je z poloviny zatopená. Ale někdy po půlnoci nasedám promáčený na kolo a vyrážím zpět do Punta Arenas. Je to jen 60 km na kole... v protivětru. Kolem páté nad ránem už na to nemám a „kempím“ někde na autobusové zastávce jen pár kilometrů před Punta Arenas. Ale zážitků je opravdu mnoho, i z dalších cest.

Třeba?

Při svém prvním adventure race v zimě roku 2006, který probíhal na polské straně Krkonoš při teplotě -20°C, jsem měl poprvé halucinace a viděl ledního medvěda. Další setkání s divokými zvířaty už byla skutečná. V chilském národním parku Torres del Paine mě čekalo několikahodinové přátelské setkání s pumou, respektive se dvěma pumami a kondorem. Nikdy bych si nepomyslel, že v takhle turisticky nabitým parku lze spatřit (a pozorovat a fotit prakticky libovolně dlouho) pumu. Park sice navštíví velké množství

turistů, je však obrovský a z cesty sejde jen velmi málo návštěvníků. Letos při závodech v Číně jsem měl otravu z jídla, stejně jako asi třetina všech ostatních účastníků, a tak jsem každý den závodil osm hodin prostě „na prázdnou“. Ale byly i další zážitky, kdy mi bylo úzko. Po příletu do chilského Puerto Montt mě zatkl policista. Pustili mě za dvě hodiny, spletli si Česko a Čečensko. A tak bych mohl pokračovat ještě dlouho.

Jak své cesty financuješ?

Ty cesty nejsou zase tak finančně náročné, jak by se na první pohled mohlo zdát. Do Patagonie byla sice hodně drahá letenka, ale jinak se pohybují velice levně. Přesouvám se převážně na kole nebo po svých, spím prakticky kdekoli. Je potřeba rozlišit závodění a moji vlastní cestu. Spojil jsem to zatím jen jednou, normálně tyto akce odděluji. Některých závodů se účastním v rámci reprezentačního týmu. V tom případě nás finančně i materiálně podporuje Česká asociace extrémních sportů. V současnosti to je dovozce sportovní obuvi firma Sanasport a výrobce outdoorového oblečení Warmpeace. ▲

(PK)